

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 3.

Götheborgske

Spionen.

Lördagen, den 20 Januarii, 1770.

Min Herre!

Sack för edra mogna och billiga påminnelser uti förliden veckas Svion! jag har länge förgäfves väntat, at få läsa något i detta ämnet uti edra paper; men jag faller på den tanken, at detta är en insänd Artikel från en som är, mer välmänande, än kännare af Götheborgares lynne. Detta senare bör falla på er, som nu redan öfwer 4 år spionerat.

Hos et Folk, som lystrar til naturens lag, och billighetens ensaldiga röst, är det lätt, at waka öfwer Politien: et sundt förnuft uplöser de benigsta knutar, och när någon wis Stat, Stad eller ort fordrar enskilda förfatningar, blifwa dessa, utan mycken konst, både gjorda och i aktagna.

Jag har, någon tid, waret Götheborgare: wid min första ankomst bedrog mig en hebrågelig yta. Jag hade på credit fått en grann råck, en röd kappa, och en muff, som betäfte nästan hela karlen; (Gud wæe när detta blir betalt) en
E
liten

liten ung Herre war all min bekantskap; men inom få dagar skaffade han mig cousiner uti hwart enda af de, så kallade, förnämre husen: jag mådde wäl, och en Götheborgare förekom mig såsom en Ängel, framsör andra människor: et främmande språk lärde jag mig, för at behaga mina nya wänner: jag pratade, på en gång, mycket och intet, och ropte af full hals, i salskap med någon cousine: **min nådiga, min nådiga**: jag lärde mig at äta, sjunga och tåsta, från kl. 2 til 5: jag såg annat folk öfwer arlen, och war på wägen at blifwa så fullkomlig tot, som trots någon infödd. Men i det samma wafnade jag ur min sömn: jag ledsnade wid mig sjelf, wid så mycket gnyckleri och galenskap, och drog mig, med hast, ifrån hela mit widlöftiga cousinage.

Jag lefwer nu i enslighet mått af dårskap och lapperi, och känner nu mera Götheborgare på en annan, eller den rätta sidan: myntet-bejaller i Götheborg, och högmodet, des naturlige son, föraktar både förnuftets och Krisna lagar: stor sak i en plikt, om jag laasökes och, oaktadt min Fars myndighet, tappar *, säger högmodet: jag har ändå fått min wilja fram.

Genom et wårdslost flåde-förande, kan wisserligen, som min Herre anmärkt, mycken skada förorsakas: jag har sjelf, oaktadt hwarken så mycket gammal eller bråklig, waret flera gånger i fara: olyckor ha händt, förbud ha blifwet utfärdada; men hwad har alt detta hulpet? In-
gen

* Kan detta hända?

gen ting. Man går osäker mit om sommaren: Herrarnes högmod gör en så lyckelig transport ända in i de busige kuffarnes hjerna, at desse tro sig ega rättighet till hela gatan, och i synnerhet wid gatu-hörnen, genom et hårdt och otidigt förande, sätta alle närgående uti fara och witrådighet. Händer wid et dylikt tilfälle någon olycka; är Herren så ädelmodig, at stall-pelle får hela hans myndiga protection. Min Herre tror at bjälvor skulle hjälpa saken; men jag är af den tanken, at hwart och et åkande Herrskap, både winter och sommar, borde underhålla en löpare, som wid hwart gatu-hörn utropade: Ur wägen; ty här kommer en efter, som hwar en ser eller hörer.

Jag tackar Er, min Herre, som är Auctor till Spion. N:o 2, på egen och andras wagnar, ännu en gång, för er wälmening, och ursagtar gerna at J, såsom mindre kunnare af Götteborg, taget fel om råtta bote-medlet. Förblifwer ic.

Stifts Tidningar.

Kyrkoherden i Walda, Herr Gust. Fredr. Hjortberg *, til Prost öfwer sina Församlingar.

C 2

Rector

* En bland Stiftets witre Kyrkoherdar, och som tilika har äran at wara Ledamot af Kongl. Swenska Wetenskaps Academien. Herr Prosten blef Student 1742, prästwigd 1746: har gjort twänne reser til Ostindien, såsom Skeps. Prädikant, åren 1747 och 1752: Kyrkoherde i Walda 1754.

- Rector Scholæ i Loholm, Herr Frans G. Gyllisch *, til Kyrkoherde i Hwalinge.
 Kyrkoherden i Slåtåkra, Herr Peter D. Rodhe, til Prost öfwer sina församlingar.
 Kyrkoherden i Loholm, Herr Carl Georg Lignell, til Prost öfwer Loholms Contract.
 Amiralitets Expeditions-Prädikanten, Herr Lars Hammar **, til Kyrkoherde i Tråslöf.
 Adjuncten, Herr Arwid Lindqvist, til Kyrkoherde i Kenneslöf.
 Adjuncten, Herr Ysaac Wallberg, til Kyrkoherde i Snöstorp.

Elfsborgs Län.

- Stads-Comministern i Uddewalla, Herr Magist. And. Knape, til Kyrkoherde i Skeplanda.
 Kyrkoherden i Sealora, Herr Magister Anders Kolinius †, til Prost öfwer Marks Contract.

Ad.

- * 25 årig Scholæ. Betjent, och war således nog gammal i åket.
 ** Dog innan han fick njuta annan förmån af sin besordran, än at, för några få weckor, beta Kyrkoherde.
 † En ibland S:istets Läraste Man: war med utmärkt heder Vicarius Präses wid sista Prästemöte, och har äfwen, på Ven. Consistorii anmodan, åtaget sig at härnäst wara Ordinarius Präses, sedan Fält-Prosten och Kyrkoherden i Bro, som därtill blifwet utnämnd, anmält försall af sin sjuklighet.

Adjuncten, Herr Christ. Udell, til Commminister
i Lenghems * Pastorat.

Tretton hafwa detta år blifwet Prästwigde.

I Onsdags, eller den 17 dennes completerades, af B. Consistorio, det på Upsala Förslaget, efter framlidne Commminist. och B. Pastorn Herr Jör. M. Odehnus ledigt blifna rummet. Kyrkoherden uti Abild Herr Samuel Ström århöll detta.

Den 10 i förliden månad höls ordenteligt Kyrkoherde = Wal uti Tråslöfs Moder = Kyrka, hwarwid B. Pastorn i Karup, Herr Magist. Eric Herm. Fernlöf fick enhällig kallelse, äfwen som han wid förra Walet darsammastådes, året förut, hade lika förtroende. Förslaget upsåndes i underdånighet den 3 dennes.

Förslaget til Elsbjergs Pastorat är, i anseende til Herr Adjuncten Grottes underdånigst. andragna beswår, icke faststält.

Öfwer Förslaget til Kommeleeds Sacellani hafwa B. Pastorn och Adjuncten Herr Carl Chr. Hummel, och Adjuncten Herr Magist. Nils Kellander, misnöge förklarar.

C 3

Rund-

- * Til Lenghems Pastorat eger Amiralen och Commendeuren af Kongl. Sverds. Orden, Högwälborne Herr Grefwe Eric A. Sparre Patronrättighet, i kraft af hwilken Herr Udell och blifwit utnämnd til Commminister. Til Kyrkoherde i samma Pastorat är wäl H. Mag. Jacob Conrad Warentius, af Herr Patron, utnämnd; men som bemälte Magister ej än fyllt 30 år, har B. Consistorium icke ännu kunnat för honom utfärda Colations: Bref.

Kundgörelser.

Framkommer til Catechismi-Förhör: Måndagen Spannemålgatans Rote. Tisdagen Dwarnebergsgatans Rote. Onsdagen Masthugget och Haga Roten.

Den sedan år 1755 frånvarande Böttkare- eller Lunnebindare-Gesällen Johan Wilhelm Freyer ifrån Königsberg, och i fall han icke mer lefwer, hans Bröst- eller andre Arfwingar, eller Testamentarier, så ock alle de, som förmena sig kunna göra något anspråk uppå hans egendom i Königsberg, af hwad grund och ordsak det hålft wara må, blifwa edictaliter och peremptorie kallade och stämde, at inför Högädle Rådet i Kongl. Preussiske Hufwud- och Residence-Staden Königsberg den Tjugtionde (29) Martii 1770 ofelbart sig infinna, wid förlust af all rätt och talan, om sådant warder försummadt. Hwilket til esterrättelse ländet. Götheborgs Rådhus, den 10 November, 1769.

Borgmästare och Råd.

Som Magistraten i Kongelf beslutet den 12 nästkommande Febr. åter besätta, den därstädes ledig blifna Notarie-Syftan, efter aflidne Notarien Töhren; altså wil Wälbemälte Magistrat til de Sökandes underrättelse sådant hafwa kundgjordt, då imedlertid de hogade Sökande, med bewis om sin skiklighet, kunna sig hos Magistraten anmäla, och tillika så weta de förmåner denna syftan åtsjölja.

Som

Som den 6 nästinstundande Febr. på denna Stadens Auctions-kamare kommer at försållas alla de, uti afledne Madame Ebba Christ. Jacobsons Sterbhus, besintelige panter, hwilka lagl. upbudne äro, äfwen en uti Fåßbergs Sökn belägen fastighet, Taljegården, en Actie uti härwarande Baraque-bnignaden, någon Stadad tobak m. m.; så warder sådant härmed almänneligen kundgjordt.

Fredagen i nästkommande wecka, som är d. 26 Jan., kl. 10 föremiddagen, fortfares med Auctionen, uti afl. Fru Rådmanstän Dams Sterbhus, på sångkläder och några andra restantier.

Til salo utbjudes godt och wäl bergat hårdwals-hö af 20 a 30 stackar; stället säger jag munteligen, hwarom priset kan accorderas.

Uti för detta, Herr Olof Kommels hus, är hela nedra wåningen ifrån nästa fardag, för en Kram-Handlande, at hyra, hwarom kan accorderas med Egaren H. Bengt Frid. Ritterberg.

Hos Färgaren H. Nicolas Bolander, wid lilla bommen, blifwa för et litet och stilla hushåll nästa Påsketid följande rum lediga at hyra, nemligen: en sal och kamare åt gatan, med kök, wiskhus, Kafferi och klädkamare, wind, Källare, stallrum för en häst, såhus för zue kor, jämte flera beqwämliigheter, som en hågad Hyresman kan på stället betinga, och om hyran öfwerenskomma.

Hos Tenzjutaren H. Jonas Törngren, boende i hörnet af Kors- och Wallgatan äro följande under-rum nästkommande Påsk at hyra, näml. en sal i hörnet åt Kors- och Wallgatan, jämte et bredewid warande dageligt rum, och kök därnäst,
sams

samt nödiga utrum för et hushåll: äfwenledes en meublerad kamare i öfra wåningen för någon ogift Herre, som kan genast tilerådas.

På Kongsgatan uplåtas emot hyra två rum, et större tapiserat, med kakelung uti, et dito mindre med spis, som til den 1 April kunna tiltrådas; widare underrättelse gifwes på Tryckeriet.

Uti et hus på Drottningegatan wid wästra hamnen äro zne under-rum åt gatan, och et åt gården lediga at hyras, och kunna de samaria wid instundande Wäst tiltrådas; Hus-egaren namngifwes på Tryckeriet.

Utu et hwals i Drottningegatans Bastion är i desse dagar bortstulit et parti Skånsk lång bok-wed, som stedr genom gluggen åt wallgraswen, hwartil tydeliga spår synas: Skulle någon ega eller härrom få någon kundskap, behagade han sådant tillkänna gifwa på Tryckeriet, så skal des redelighet med tacksamhet belönas.

Uti et hus, hwilket jag nämner, är af en misstänkte person, en koppar Munke-panna til salu utbjuden, som är qwarhållen til rättte egarens esterrättelse.

Om någon af Stadens Respective Herrskaper, skulle vara hågade, för en Inspector, på någon Herregård, til nästa Wäst; så tilbjuder sig en sådan, som förstår Jord-Culturen, och Östergötlands jord-bruk; widare underrättelse ärhållas på Tryckeriet.

Sjuttronde arket, rörande Swedenborgianismen ic. är från Stabergska Boktryckeriet utkommet. Äfwen fås där General-Majorn och Commendeuren Thure Gust Rudbecks Memorial, af d. 5 Jan., angående Rikens Ständers Bewilning wid Riksdagen 1770, emot 6 öre S.mt.